Dostlar,

Sn. Prof. Dr. D. Ali Ercan, engin bilgisi ve yaşam deneyimiyle bize ABD hakkında çok kapsamlı ve değerli bilgiler vermekte. Yorumlarını ve öngörülerini de katarak..

Teşekkürler Sayın Ercan.

Sevgi ve saygı ile.
12.8.2014, Ankara

Dr. Ahmet Saltık
www.ahmetsaltik.net

==========

ABD Gerçeği-1 (yeni eklerle)

Prof. Dr. D. Ali ERCAN

Değerli arkadaşlar,

Bu gün sizlere Amerika Birleşik Devletleri'ni (ABD) nesnel verilere dayanarak tanıtmaya çalışacağım. Basından, medyadan, okuduğunuz kitaplardan veya bizzat gidip görerek edindiğiniz bilgilerle ve izlenimlerle pek çelişmeyeceğini umduğum bir tabloyu, günümüzün ABD gerçeğini, ABD-Türkiye ilişkilerini daha iyi anlamak açısından mercek altına alalım, istiyorum.
Süper Güç ABD'ni iyice tanımadan Dünyada olan bitenleri anlamak mümkün değildir..

Sevgilerimle. æ

(not. Bu iletide vereceğim rakamlar aklımda kalan yaklaşık değerlerdir;
güncel gerçek değerler Google'dan veya öbür kaynaklardan bulunabilir.)

**

ABD toprak bakımından Rusya, Kanada ve Çin'den sonra Dünyanın **4.** büyük Ülkesidir. **9,6 milyon km^2** lik alanı ile (Türkiye'nin ~12 katı) Dünyanın (Antarktika, Grönland, Sahra ve büyük Çöller dışındaki) yaşanabilir topraklarının ~**%7** sini kaplıyor. **320** milyona yakın nüfusu ile (Türkiye'nin ~4 katı) Çin ve Hindistan'ın ardından Dünyanın nüfusça **3.** büyük Ülkesidir.

Doğal nüfus artış hızı binde 6 olan ABD nüfusu içe Göçlerle büyümektedir; ABD son 10 yılda 10 milyon dolayında göç aldı. Kadın başına çocuk sayısı yaklaşık 2,5 ve **Ortalama Ömür ~75 yıl**dır. 7,2 milyarlık Dünya nüfusunun yaklaşık **% 4**'ünü oluşturan ABD, Amerika Kıtası'nın ilk doğal yerli halkı dışında, son 400 yılda Dünya'nın hemen her yerinden kopmuş gelmiş farklı din ve kültürdeki insanların çok renkli bir karışımıdır.

Yaklaşık 15 bin yıl önce Asya'dan Amerika Kıtası'na gelen ve 19. yüzyılda Avrupalı işgalciler tarafından hem fiziksel ve hem de kültürel anlamda **soykırım**a uğrayan Amerikan yerlilerinin bugün artık esamesi bile okunmuyor. Eşit olmayan koşullardaki savaşlarda (tüfeğe karşı ok-yay) kitle halinde ölümlerle ve bir o kadar da Avrupalıların taşıdıkları virüsler, hastalıklar (örn. çiçek) nedeniyle tümden yok olma sınırına gelen ve şimdilerde 300 kadar sınırlı koruma alanlarına (bir anlamda hapsedilmiş) **Amerika yerlilerinin melezlenmiş ardıllarının nüfusu 3 milyon** kadardır (toplam nüfusta ~%1)

Amerikan halkının yaklaşık %75'i Avrupalı, %5 kadarı Asyalı ve %15 kadarı da Afrikalı (köle) ataları olan insanlardır. Avrupa kökenli olanlar arasında 1. sırayı %20 ile Alman göçmenlerin ardılları alıyor; arkasından İrlandalılar gelir. Özellikle 1850-1900 arasında Almanya'daki çok kötü yaşam

koşullarından kaçan milyonlarca Alman, Amerika'ya göç etmişti.

Din konusunda da aynı çok renklilik görülüyor; Avrupa kökenli Amerikalıların şeklen üçte biri Katolik, üçte ikisi de Protestandır ve bunların türevi bir yığın tarikatın binlerce aktif kiliseleri var. ABD'de en çok satan kitapların başında **İncil** geliyor; **ABD halkının %60'ı Evrimi kabul etmiyor.** *(Evrimi kabul etmeyenlerin Türkiye'deki oranı ise %75 !)* Bence bu Evrim sorgusu çok önemli bir sosyal ölçüttür. **Bir Ülkenin gerçek eğitim ve aydınlanma düzeyini** halkın "Evrimi" kabul ediş oranından anlayabilirsiniz.

ABD'de **~6 milyon Musevi, ~3 milyon Müslüman** yaşıyor. *(ABD'nin en ünlü Müslümanı boksör Muhammed Ali Clay'dir)* Ateistler, agnostikler vs. toplamda ***"ABD halkının kabaca %15'i Dinsiz"*** diyebiliriz.

Washington ve Michigan İslam merkezleri

ABD halkının sosyo-ekonomik alanda egemen kesimi *"Neo-Con" olarak adlandırılan Yeni Muhafazakâr Protestan Anglo-Sakson kesim*dir. **Resmi Dil İngilizceyi konuşan %80** yanında, nüfusun 1/8 kadarı **ikinci büyük dil olan İspanyolca** konuşuyor.

***

Amerika Kıtası'nın 1492'de C. Colombus tarafından "bilinçsiz" keşfi sonrasında, Kıta'nın Doğu kıyılarının İngilizler, İspanyollar ve Fransızlar tarafından işgali ve kolonileştirilmesi 200 yıl kadar sürdü. "Hindistan" sandıkları bu topraklarda yaşayan yerlilere de bu nedenle "Indians" dediler. Avrupalılar yalnızca yerlilere karşı savaşmadılar; toprakları ele geçirme yarışı, kendi aralarında da kanlı savaşlara neden oldu. 18. yüzyıl ortalarına gelindiğinde Amerika'nın doğusu İngilizler ve Fransızlar tarafından ele geçirilmişti. **Maya - Aztec medeniyetleri**nin vatanı, bugünkü Meksika ise İspanyollar tarafından ele geçirilmişti. At üstündeki zırhlı İspanyolların Ok-Yay kullanan Mayaları top, tüfek kullanarak kitle halinde katliamdan geçirmeleri ve onları Hristiyanlığa zorlamaları, Arapların Orta Asya Türk kavimlerini Müslümanlaştırma sürecine çok benzer.

İlk yerleşim yerlerinin kurulmasından yaklaşık 250 yıl sonra Doğu kıyılarındaki **13 koloni**de yaşayanlar birleşerek İngiliz kraliyetinin himaye ve vesayetine karşı ayaklandılar ve **4 Temmuz 1776'da bağımsızlıklarını ilan ettiler.** Başlangıçtaki 13 Devlet zamanla 50 devlet oldu. Şimdiki ABD bayrağında her yıldız bir Devleti temsil eder; 7 kırmızı 6 beyaz şerit ise başlangıçtaki 13 koloniyi. Britanya İmparatorluğu ABD'nin bağımsızlığını 1783'te tanıdı. **Fransız İhtilali**'nden (1789) 3 ay kadar önce, ABD kendi yazılı Anayasasına kavuşmuş ve bağımsızlık savaşını yürüten kuvvetlerin başındaki başarılı Komutan **George Washington** ilk ABD Başkanı seçilmişti. *(Gerçi ünlü ABD Özgürlük anıtını Fransızlar ABD'ne armağan etmişti ama, Fransız İhtilali'nin ABD'deki sosyal gelişmelere esin kaynağı olduğunu söylemek pek doğru olmaz.)*

ABD'nin Bağımsızlık ilanı. John Trumbull'un 4mx6m lik meşhur yağlı boya tablosunda Ayakta kırmızı yelekli Thomas Jefferson ve solunda Benjamin Franklin görülüyor.

ABD kurulduktan sonra da sosyal çalkantılar sürdü. Batıya doğru yeni topraklar kazanılmış, Devlet sayısı 33 olmuş ve ABD nüfusu 30 milyonu aşmıştı. Bu arada Afrika'dan Amerika'ya **esir ticareti** de başlamıştı. Güney Devletlerinde uygulanan **Kölelik** rejimine karşın Kuzey Devletlerinde demokrasi

ve insan hakları savunucularının oluşturduğu özgürlük cephesi arasındaki gerginlikler sonunda ayrışmaya ve kanlı bir iç savaşa dek gitti. Başkan **Abraham Lincoln** zamanında 11 Güney Devleti ABD'den ayrılarak **Jefferson Davis** başkanlığında **Konfederasyon** ilan edince, 1861-65 arasında 4 yıl süren kanlı bir "iç Savaş" başladı. Nedense adına "Medeni Savaş" anlamına gelen "Civil War" dediler; Yaklaşık **3 milyon** askerin katıldığı bu savaşta **600 binden çok insan öldü,** bir o denli de yaralı, engelli kaldı. Savaşı Kuzeyliler kazandı, ABD birliği yeniden kuruldu ve kölelik, görünüşte de olsa, "resmen" kaldırıldı ama ABD'de Siyahlara açık ayrımcılık ve şiddet uygulamaları pratikte yüz yıl daha sürdü. *(AS: LINCOLN adlı filmi izlemenizi öneririz..)*

***

Gerçekte Amerika'nın temsil ettiği ve "özgürlük ve demokrasi" gibi kulağa hoş gelen söylemlerle koruduğu **Kapitalist** yaşam biçiminde insanın insanı sömürmesi hiç de sona ermiş değil, tersine bütün hızıyla sürüyor. Yalnızca **Vahşi Kapitalizmin** biraz daha yontulmuş, törpülenmiş "fine" versiyonu olan ***"serbest piyasa ekonomisi"*** ve onun motoru olan ***"Küresel finans sistemi"*** Gezegenimize hakim olmuş durumdadır; bu hakimiyeti sürdüren mekanizmanın adı da **"Küresel Emperyalizmdir"**.

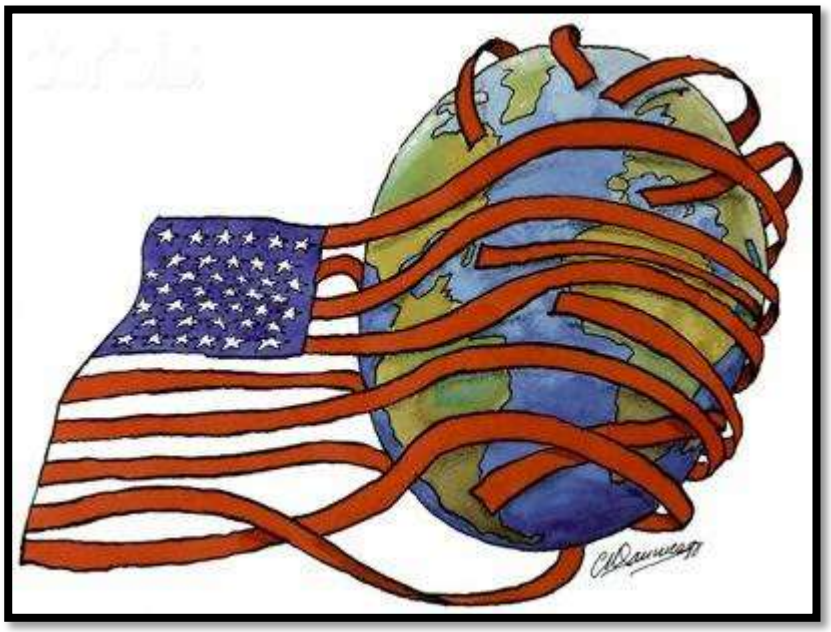

Bu sistemin karşısına, en azından kuramsal temelde, karşı çıkan Marksist-Leninist (Komünist) uygulamalar iflas etti; Komünist sistem Küba, K. Kore, Vietnam, Laos, dışında hiçbir Ülkede kalmadı. Eski Sovyetler Birliği, Rusya dahil tüm Avrupa'da artık "Serbest Piyasa Sistemi" uygulanıyor. Dünya ile ekonomik anlamda entegre olmuş Çin bile, her ne denli Komünist Parti adını kullansa da, küresel sistemle uyumlu **"sosyalist piyasa ekonomisi"** uyguladığını söylüyor. (Sosyalist Çin'de de 150'den çok Dolar milyarderi var!)

ABD, 1900'ler başından bu yana yaklaşık 100 yıldır ekonomik ve askeri anlamda ***"Küresel Süper Güç"*** olarak hüküm sürüyor. Özellikle *Sovyetler Birliği'nin ve Varşova Paktının 1991'de dağılması*ndan sonra, **"tek kutuplu"** Dünyamızda ekonomik, politik ve askeri... her alanda ağırlığını hissettiriyor. *(Her ne kadar Rusya eski askeri gücünü büyük oranda koruyorsa da, ABD karşısındaki yeni rakip, karşıt süper güç, en geç 2030'larda* ***Dünya lideri olmak yolundaki Çin****'dir.)*

ABD; Türkiye'nin de içinde bulunduğu, **UN** (193), **OECD** (34), **NATO** (28) ve **G20** gibi Uluslararası Örgütlerin üyesidir. Ayrıca **G8** ve Amerika kıtası Ülkeleri arasındaki NAFTA (3) ve **OAS** (36) üyesi olan ABD, ***Dünya Finans sistemini denetleyen Dünya Bankası*** (**World Bank**) ve *Uluslararası Para Fonu (**IMF**)* gibi kuruluşlarda da en büyük pay ve söz sahibidir. 1945 te kurulan ve 200'e yakın Ülkenin üye olduğu World Bank'ta ABD'nin payı ve Oy oranı %15'le 1. sıradadır; bu nedenle de kurulduğundan bu yana **World Bank Başkanları ABD'den** seçiliyor. ABD'nin yine 1. sırada paydaşı olduğu **IMF** ise şimdiye dek **Avrupalı Başkanlar** tarafından yönetildi. *(AS: The Twin Sisters and Bretton-Woods sistemi - 1944)*

***

Pasifik'te bir Nükleer Bomba testi

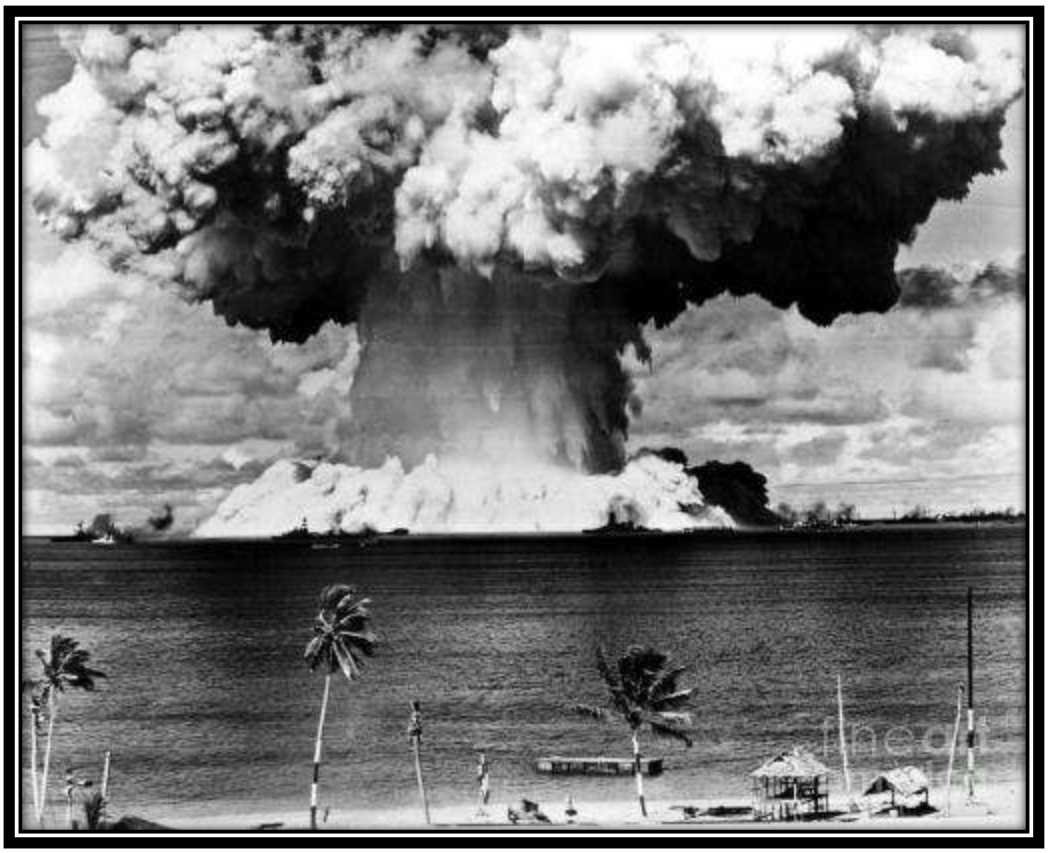

ABD **Hitler** Almanya'sına ve iki Atom bombasıyla dize getirdiği Japonya'ya karşı ezici bir üstünlükle kazandığı 2. Dünya savaşından sonra küresel ekonomiye de egemen oldu. Uluslararası değişim aracı olarak, **"Dünya Parası"** haline ge(tiri)len Doların emisyon denetimini elinde tutan ve bir anlamda tüm Dünyaya dolar satarak küresel sömürüden aslan payını alan ABD, Küresel sermayenin birikim merkezi haline geldi.

Bu gün **Dünya ekonomisine egemen 1000 büyük Şirketin yarısına yakını ABD şirketleridir.** Dünyanın en büyük ilk 10 şirketinin 5'i Çin 5'i ABD şirketidir. *(Türkiye'den de 8 şirket ilk bine giriyor; İşbank, Garanti, Akbank, Halkbank ve Vakıfbank; üretim ve hizmet sektöründen de **Koç grubu, Sabancı grubu** ve Turkcell)* Ayrıca Dünyadaki ~1600 Dolar milyarderinin 500 kadarı ABD vatandaşıdır. *(Türkiye de ise Ülkenin ekonomik gücü ve nüfusuna oranla oldukça yüksek sayıda resmen 35 dolar milyarderi bulunuyor.)* En büyük 15 ABD şirketinin piyasa değeri yaklaşık 2 trilyon dolardır. İşte bu nedenlerle ABD, **"Kapitalizmin Dünyadaki 1 Numaralı Temsilcisi"** olarak tanınıyor; ama öte yandan ABD, 17 trilyon doları aşan dış borcuyla da **Dünyanın en çok borcu olan Ülkesi**dir. Yıllık Dış ticaret açığı 500 milyar doların üzerindedir ki bunun ağırlıklı bölümü Çin'le olan ticaret açığıdır. *(Türkiye ile olan ticaret hacmi ABD'nin tüm ticaretinin binde 5'i kadardır; ABD açısından önemsiz bir rakam)* GSMH'sı ~**16 trilyon $** ve kişi başına geliri **~50 bin $** olan **ABD'de adil bir gelir dağılımı da yoktur.** En yüksek geliri olan tepedeki %10'luk kesim, en düşük gelirli %10'luk dilimin 16 katı kadar gelir elde ediyor (Türkiye'de 14 katı). Gelir dağılımındaki adaletsizliğin bir ölçütü olan **Gini katsayısı ABD'de 0,45**'tir. (Türkiye'de 0,40... İsveç'te 0,25) Gelir adaletsizliği bu derece yüksek olan ABD'de **Demokrasi de sorunludur.** Halk demokratik yaşama genelde duyarsız ve ilgisizdir; Seçimlere katılım oranı, özellikle genç nüfusta, %60'ı pek geçmez.

Kendilerine **"Cumhuriyetçiler"** ve **"Demokratlar"** diyen **iki oligarşi** arasında gidip gelen iktidar, aslında sosyo-ekonomik yapıya fazlaca bir değişiklik getirmeden, Ülkeyi "yaptırımı ağır yasalarla" yönetir. Bu anlamda ABD ciddi bir "Kanun Devleti" dir!

Hapishanelerde bulunan insan sayısı bakımından ABD Dünyada başı çekmektedir.

ABD'de her bin kişiden 7'si hapistedir; Avrupa, Japonya, Avustralya... gibi Dünyanın kalkınmış uygar Ülkelerinde bu oran **binde 1** dolayındadır. *(Hapis oranı Rusya'da binde 5, İran'da binde 3, Çin'de ve **Türkiye'de binde 2**'dir)* Bu olumsuz sosyal tabloya karşın ABD yine de Dünya teknolojisinde büyük ağırlığı olan bir Ülkedir; Şimdiye kadarki Nobel Ödüllerinin %40 kadarını ABD vatandaşı bilim insanları aldılar.
***

Dünya nüfusunun %4'ü (AS: % 4,5'i!) kadar nüfusu olan ABD, Dünyadaki tüm gelirlerden ~ %20 pay alır; yani Dünya ortalamasının 5 katı !... *(Kişi başına gelir Dünya ortalaması yaklaşık 10 bin dolardır)* Bu orantı kişi başına enerji kullanımına, dolayısıyla kişi başına CO_2 salımına da yansıyor. İklim değişikliğinde sera etkisi ile önemli rol oynayan CO_2 Dünya ortalaması ~5 ton/adam-yıl iken, **ABD'de CO_2 salımı ~17 ton/adam-yıldır.** *(Eskiden çok daha kötüydü, son yıllarda çevreci önlemeler almaya başladılar, Çin'de CO_2 salımı* ~ 3 ton/adam-yıl*dır)*

Yaklaşık **13 milyar tep** (ton kayayağı eşdeğeri) olan Yıllık toplam Küresel Enerji kullanımının %17'sini paylaşan ABD, bu enerjinin büyük bölümünü kendi Ülkesinde üretiyor; ancak %20 kadarı için dışarıya (Orta doğu ve Venezuela Petrollerine) bağımlıdır. *(Türkiye'nin Enerji bakımından dışa bağımlılığı %80'dir)* Dünya'daki Nükleer Santralların (kurulu güç olarak) yaklaşık üçte birine sahip olan ABD, Elektrik enerjisinin kabaca %20'sini Nükleer santrallardan elde etmektedir. *(Dünyada nükleer güç santralı işleten 30 kadar Ülke arasında **Fransa %75'**le en yüksek oranda elektrik enerjisi üreten Ülkedir)*

****

Küresel Serbest piyasa ekonomisinin güvenli işlemesini sağlamak için Dünya Denizlerindeki ticaret yollarının güvenliğini sağlamak görevi de ABD Donanmasına düşüyor... Son Yüzyılda 1. ve 2. Dünya *(AS: Paylaşım)* Savaşlarına giren Amerikan Ordusu, Japonya'nın teslim oluşu ile sona eren 2.

Dünya *(AS: Paylaşım)* Savaşından sonra **Dünyanın en etkin, en caydırıcı silahlı gücü olduğunu** kanıtladı. Ardından **Kore, Vietnam, Afganistan ve Irak** Savaşlarında ve Dünyanın dört bir yanındaki anti-kapitalist devrimci hareketleri bastırmakta kullanılan **ABD silahlı kuvvetleri,** kabaca Dünyanın tüm Ülkelerinin askeri güçlerinin toplamına eşdeğer **büyük bir Savaş makinesidir.**

ABD'nin 10 nükleer Uçak gemisinden biri John C. Stennis

Dünyadaki tüm Ülkelerin Savunma giderlerinin yarısına yakın miktarda, kabaca **800 milyar $/yıl** bütçesi olan (Türkiye'nin toplam ulusal geliri kadar!) ve her biri ayrı bir Bakanlık statüsündeki dört Kuvvet, Kara **(Army),** Deniz **(Navy)** Hava **(Air Force)** ve Deniz Piyadeleri **(Marine Corps)** toplam 1,5 milyon askerden oluşuyor. Personelin %15 kadarı kadındır. ABD Savunma (?) giderleri Ulusal Gelirinin % 5'i kadardır.

ABD Deniz kuvvetlerinin en büyük nükleer Denizaltı gemisi USS Pennsylvania

~14 bin uçak ve ~6 bin helikopter ile Dünyanın en büyük Hava Kuvvetleri filosuna sahip olan ABD'nin Deniz filosu da Dünyanın geri kalan tüm Deniz kuvvetlerinin toplamına eşdeğer güçtedir. Dünyadaki Uçak gemilerinin yarısı ABD'ne aittir. 9 Helikopter taşıyıcının dışında nükleer güçle

hareket eden 10 adet Uçak gemisi ve yine nükleer güçle hareket eden ve Dünyanın herhangi bir yerindeki herhangi bir hedefi ±25 metre hassasiyetle *(AS: sapmayla, duyarlıkla)* vurabilen 80 kadar Denizaltı gemisi var. Kıtalar arası nükleer balistik füzeler taşıyan, bu süper denizaltılar 250 metre derinliğe inebiliyor ve aylarca su altında kalabiliyorlar. **Tüm Dünyada 'resmen' 16 bin kadar nükleer başlık** var; bunun 7 binden çoğu ABD envanterinde bulunuyor *(Her biri ortalama 50 kTon TNT eş değeri desek,16 bin başlık **Dünyada adam başı ~100 kg. TNT** demektir; yani Dünyamızdaki nükleer silahlar tüm insanlığı birkaç kez öldürecek kapasitededir; tabii bir o kadar da **Konvansiyonel** silahların patlayıcı gücünü eklemek gerekir...).*

***

Değerli arkadaşlar,

ABD'nin kısa öz ve nesnel bir sunumunu yapmaya çalıştım. İlk Çağlara benzetirsek, **ABD kabilenin en iri yarı ve sopası en uzun olan adamıdır.** Gerçek şu ki, canlı-cansız her sistemin bir ömrü, bir sonu olduğu gibi, ABD'nin de sonu kendi iç çelişkileri ve Doğayla uyumsuzluğu nedeniyle elbet gelecektir. Küresel emperyalizm bir yandan kendine büyük sıkıntı yaratan **Ulus-Devletleri** ortadan kaldırmak, sömürüyü kolaylaştırmak amacıyla, onları parçalayıp bölerek Dünyada "**binlerce Devletçik" yaratmak,** öte yandan **"Tek Dünya Devleti"** modeliyle Dünyayı tek elden yönetmek istemektedir. Bu -**küresel çelişki- elbet bir yerde patlak verecektir.**

Ve daha önemlisi, yaşam alanımız Doğayı ve yaşam kaynaklarımızı geri dönüşümsüz biçimde tahrip eden **anlamsız bir üretim**, Üretimin ve Dünya nimetlerinin adil olmayan, **Haksız paylaşımı** ve **Savurgan tüketim** döngüsündeki yaşam modeli ister istemez, önemli değişikliklere yol açacak **Sosyal ve Doğal afetlerin tetikleyicisi** olacaktır.

İklim değişikliğinin yarattığı kuraklık sonucu susuzluk, açlık, enerji krizi, salgın hastalıklar ve terörizm, kargaşa, kaos, savaş ... nedenleriyle 22. yüzyıla belki de oldukça azalmış bir nüfusla (2-3 milyar?) girmek zorunda kalacak olan insanlık, çok çok pahalıya mal olan bir ders almış olacak ve Kapitalist ekonominin uydurduğu **"sürdürülebilir kalkınmak"** safsatasını terk ederek, Doğa bilimlerinin yol gösterdiği yeni bir Dünya görüşüne, ***"sürdürülebilir yaşam"*** idealine sarılacaktır.

Sevgilerimle. æ
12 Ağustos 2014